Ч. 236 Четвер 21 жовтня (3 падолиста) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Цісар Вільгельм в Єрусалимі. — Новий кабінет у Франциї. — Справа кретийска. — Ревізия процесу Драйфуса.)

З нагоди торжественного посьвяченя евангелицкої церкви в Єрусалимі промавляв в церкви цісар Вільгельм. В своїй промові піднїс велику далекосяглість сьвітла, спливаючого на всї народи і на Нїмцїв з під знаку сьв. Хреста. Як перед двома тисячами лїт так і нинї можна піднести в Єрусалимі оклик: Мир на земли! Цісар поновив обіт служити Господу і взивав присутних до такого самого приреченя. Закінчив просьбою до небес, аби віра в Бога, любов ближнього і праця лишили ся на все найблагороднїйшою окрасою нїмецкого народа, щоби дух мира чим раз більше і більше проникав евангелицку церков і посьвячував єї. — З причини великої спеки проґрама цісарскої подорожи в дечім змінена. Именно мають відпасти деякі проґульки. — До князя-епископа Коппа вислав цісар з Єрусалима телєґраму, в котрій повідомлює єго, що дарований цісареви від султана кусник землї „Пресьв. Діви“ жертвує „Стоваришеню сьв. Землї“ для довільного ужитку в користь нїмецких католиків, в чім треба бачити новий доказ єго батьківскої печаливости, з якою хоче стеречи релїґійних інтересів католиків. Князь-епископ Коп відповів цісареви, що тим дарунком сотворив собі тревалий запис, який наповнив цїлий християньско-католицкий сьвіт радостию, а який буде все пригадувати католикам особливо нїмецким великодушність монарха.

Аґентия Гаваса доносить, що вчера по полудни зібрали ся всї нові міністри у Діпі'ого. Обговорювали подрібно всї справи внутрішної і заграничної полїтики — і вспіли дійти в кождій точцї до цїлковитого порозуміня. Вечером представив Діпі президентови Форови до підпису декрет, именуючий нових міністрів. Нинї представлять ся міністри президентови. Слїдуюча кабінетна рада відбуде ся в четвер. Міністри розслїдили справу Фашоди і похвалили як дотеперішний спосіб поступованя Делькассого так і намірений на будуче плян. Згодили ся відтак на заяву в палатї, що їх правительство буде дальше старати ся сполучити всї републиканьскі сторонництва. Що до справи Драйфуса то міністерство буде держати ся рішеня касацийного трибуналу.

Порту повідомлено, що росийский міністер заграничних справ ґр. Муравієв в часї свого послїдного побуту в Парижи порушив на ново справу обсади ґенерального ґубернатора Крети кн. Юрием грецким. Кажуть, що султан видячи безуспішність опору в тій справі, рішив не противити ся більше.

Касацийний трибунал в Парижи мав вчера тайне засїданє, щоби порадитись, як поступати при новім слїдстві в справі Драйфуса. Сли-би військова власть не хотїла видати тайних актів, міністер судівництва відкличе ся до палати. В кульоарах судової палати запевняють, що два радники касацийного трибуналу були вчера в міністерстві війни, щоби відобрати або що-найменше переглянути тайні акти. Тимчасовий міністер Льокроа робив їм перепони в справі виданя актів, покликуючи ся на свій провізоричний характер, і позволив їм лиш відчитати деякі документи. Часописи всїх сторонництв домагають ся, щоби при доповняючім слїдстві переслухати всїх тих міністрів війни, котрі за чергою стверджували вину Драйфуса. Було їх не менше як пять. Специяльно Касаняк пише: „Сли Драйфус є жертвою, то ті пять суть убийцями“. Сли він верне з чортівского острова, тамті пять повинні скінчити на ґалерах“. Кавеняк написав до президента касацийного трибуналу лист, в котрім домагає ся, щоби єго переслухано яко сьвідка. В письмі тім заявляє, що він може спростувати неправдиві твердженя деяких осіб наведені в рапортї Барда, відчитанім в касацийнім трибуналї“. Окрім того заявляє, що він і инші особи знають аґента, котрий доставив bordereau, тож походженє сего документу не є таке загадочне, як говорив Бард. — Ґенерал Цурлїнден признав, що в фортї Монт-Валеріян знаходить ся певне число увязнених офіцирів; однак притім додав, що пїодин з них не є вмішаний в справу Драйфуса.

Новинки.

Львів дня 2-го падолиста 1898.

— **Заупокійне богослуженє** за душу бл. п. Цісаревої Єлисавети відправив дня 20 жовтня с. р. о. Омелян Глїбовицкий в Желенцях. В богослуженю взяло участь значне число парохіян.

— **Катастрофа на зелїзници.** Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оповіщує: При тягаровім поїздї ч. 1387, що ішов зі Станиславова до Гусятина, вискочила з шин вчера в ночи між стациями Озеряни і Бучач льокомотива і сїм тягарових возів. Машиніст Цьонка, паляч Дзьоба і бремзер Осуховский убиті на місци. Ведучий поїзд кондуктор Процак сильно потовчений, двох кондукторів легко. Причина нещастя доси незвістна.

3)

ПІНЕҐІНОВА ЖЕНИТЬБА.

(З росийского. — К. М. Станюковича).

(Дальше).

4.

— Ах, то ти, любий брате?.... Як ти мене перестрашив! — сказала Олимпіяда Василївна, побачивши на порозї комнати свого брата, полковника на пенсиї, Василя Василевича Козирева, високого, сухого старого чоловіка, з подогрстим, хитрим лицем, котрого малі і хитрі очи заєдно неспокійно бігали, немов би хотїли щось підглянути.

Той „любий брат“, котрото Олимпіяда Василївна задля єго хитрости і поганої охоти до сплетень не конче любила, увійшов до комнати тихенько а радше сказати закрав ся до неї. Він взагалї мав привичку заходити до свояків потайки і умів всьо вивідати і винишпорити, чи то з цїкавости, чи длятого, аби мати о чім говорити зі свояками і розповідати їм о других всїлякі інтересні річи.

— Я вийшов на прохід і при тій нагоді задумав відвідати тебе. Я не дзвонив, гадаю собі, чого непотрібно непокоїти і зайшов через кухню — відповів полковник своїм тихим, підлестним, тоненьким голосом і тричі поцїлував ся зі сестрою. — Ну якже тобі поводить ся? Надію ся, що всї здорові, га? — додав полковник.

— Славити Господа, здорові, любий брате. Поводить ся нам цїлком добре.... Але чого ми тут стоїмо?.... Прошу, будь ласкав до сальону.... А як тобі поводить ся? — спитала Олимпіяда Василївна, усьміхаючи ся привітливо і пішла за полковником, що вийшов із спальнї.

— І менї добре, дуже добре.... І чому би нї? Ходжу богато, доки ще ноги служать і навідую ся до моїх любих свояків. Вчера був я у сестри Антонїї....

Війшовши до сальону, полковник скрикнув:

— Але як у тебе мило.... прекрасно!.... Справдї о много красше як у Антонїї.... Пречудне устроєнє....

Олимпіяда Василївна знала вправдї „хитрости“ свого любого брата, однако усьміхнула ся вдоволена.

— А та, хороша ваза, она нова, правда? Я здаєть ся не бачив єї перше — говорив полковник дальше, приступив до стола і оглядав вазу.

— Нова, любчику.... Катенька подарувала менї недавно.

— То красно.... Твоя Катенька добра дитина.... І єї муж славний чоловік.... Она дорога, правда? — випитував ся полковник.

— Не скажу, любий брате.... Прошу, сїдай ось тут на фотели.... Чи Антонїя здорова?

— Славити Господа, всї здорові — відновів полковник і додав по хвили: — Леночка дістала нове футро....

— Нове? Алеж она має футро і то ще дуже добре.

— Видко, що оно Антонїї вже не подобало ся.... Таж єї знаєш. Але яке то, сестро, футро, не повіриш!....

Олимпіяда Василївна, що завидувала своїй молодшій сестрі Антонїї, бо она мала дуже хороше мешканє і льокая, а єї дочка говорила по анґлїйски — спитала живо:

— Якеж то футро?

— Коштує сїмсот рублїв — сказав полковник поволи і подивив ся на сестру невинним поглядом.

— Сїмсот рублїв! — простогнала Олимпіяда Василївна ї на хвилю остовпіла від зачудованя.

— Я був при тім, як платила за него.

— І то спра дї красне футро?

— Пречудне.... Знаєш, така ротунда — оно так називає ся, правда? — ротунда, цїлком легка, підбита чорними лисами, а покрита темнозеленим аксамітом і з пелериною.... Прекрасне футро.... Мусять хиба мати гроші на такі річи!

— Та звідки мають гроші? — скрикнула Олимпіяда Василївна вже в гнїві. — Чоловік бере шість тисячів....

— Сїм, сестричко, сїм.

— Про мене нехай і сїм. Таж з тими грішми не можна так гуляти, а ще з їхними

Рух особових поїздів вчера відбував ся при помочи пересїданя. а нинїшної ночи мали бути усунені всї перешкоди.

— Видїл „Руской Бесїди“ в Тернополи оповіщує, що дня 15-го н. ст. падолиста 1898 устроює вечерницї з танцями в своїх комнатах (при ул. Костельній), куди товариство з днем 1 падолиста переносить ся. — Стрій для пань звичайний, для мужчин балевий. Вступ від родини 2 зр., від особи 1 зр. Для случайно незапрошених нехай та оповістка стане за запрошенє.

— Вінчанє п. Віцепрезидента кравеої Дирекциї скарбу дра Вит. Коритовского з панною Заборовскою відбуде ся дня 8-го падолиста с. р. в архієпископскій каплици в Познани.

— Джума. З ріжних сторін сьвіта доносять о случаях азийскої джуми. І так телеґрафують з Сан Франціско, що корабель „Дішес Ан“ привіз з Гонгконґа в Хівї двох заджумлених, а крім того в часї подорожи померли на ту пошесть капітан і один моряк. — В Самаркандї, як звістно, джума лютить ся вже від кількох тиждинїв і росийске правительство вислало там кількадесять лїкарів. Вкінци доносять з Варшави, що там оногди в шпитали Дитяти Ісуса мала умерти старша женщина, котру принято попередного дня до шпиталю, а лїкарі сконстатували, що померла на сибірску джуму.

— Львівский дім карний „Бриґідки“ має бути перенесений до Золочева або до Стрия. Місто Львів від кількох лїт старає ся о перенесенє того заведеня поза мури міста і на тую цїль жертвувало навіть ґрунт за Городецкою рогачкою. Тимчасом мінїстерство судівництва задумує перенести „Бриґідки“ до Стрия або до Золочева (в Золочеві є старинний замок Собіского, в котрім тепер містить ся заведенє карне для повіта золочівского). Львівскі „Бриґідки“ перемінено би на якийсь инший державний уряд. І місто Жовків старає ся, щоби „Бриґідки“ перенесено до Жовкви. Онoгди була звідтам депутация у Президента суду дра Тхоржницкого з прошенєм о піддору сеї справи, але дістала відповідь, що „Бриґідки“ перенесе ся до Стрия.

— Джума у Віднн вже як би вигасла. Жертвою єї впали, як звістно, три особи: служачий Баріш, др. Мілер і шпитальна доглядачка Пехова. Инші інтерновані в шпитали особи мають ся добре, а джуми у них здаєть ся нема, хоч остають дальше ва обсервациї. Особи ізольовані (відокремлені), котрих було аж 120 осіб, вже увільнено. а директор шпиталя мав до них трогаючу промову, підносячи почуте їх обовязку і пожертвованє себе для добра загалу.

— З товариства „Просьвіти“.: В місяцях липни, серпни і вересни сего року внесено поданя до Намістництва о заснованє читалень „Просьвіти“ в отсих 24 громадах: 1) В повіті Борщів: Олексинцї, Горошева. Королївка; 2) пов. Броди: Барилів; 3) п. Бережани: Вербів; 4) п. Вучач: Стїнка; 5) п. Долина: Сваричів; 6) п. Городок: Волчухи; 7) п. Яворів: Залуже; 8) п. Калуш: Томашівцї; 9) п. Камінка: Руда-сїлецка; 10) п. Ланцут: Дубно; 11) п. Львів: Рудно; 12) п. Підгайцї: Соколів; 13) п. Рава-руска: Лаврикїв; 14) п. Рогатин: Підмихайлівцї; 15) п. Снятин: Снятин; 16) п. Станиславів: Пасїчна; 17) п. Стрий: Дулїби; 18) п. Теребовля: Драхів, Гумниска; 19) п. Залїщики: Блищанка; 20) п. Збараж: Шили; 21) п. Жовків: Замочок. Всїх читалень „Просьвіти“ з кінцем вересня єсть 671, а з тих в сїм роцї прибуло 150. Найбільше читалень „Просьвіти“ єсть в повітах: Перемишль 40, Рогатин 34, Стрий і Борщів по 30; найменше в повітах: Снятин 1, Лїсько 2, Сянік 2, Чесанів 4. Окрім 47 (а з новo утвореним печенїжиньским 48) повітів руских має „Просьвіта“ також по одній читальни в 7 повітах західної Галичини.

— Із Станиславівского Бояна. Загальні збори Станиславівского Бояна відбудуть ся в недїлю дня 6-го падолиста, о годинї 5 пополудни (в комнатах „Руской Бесїди“). Єсли би о тім часї приписане статутом число членів не явило ся, відбудуть ся загальні збори о годину пізнїйше при тім числї членів, яке явить ся. На порядку дневнім: а) Справозданє з дїяльности уступаючого видїлу за адмін. рік 1897—8; б) вибір голови товариства, 7 членів видїлу і 2 заступників; і в) внесеня членів. — Просить ся о чисненну участь членів дїйстних і спомагаючих. — Вечерницї Станиславівского Бояна відбудуть ся в суботу 5-ого н. ст. падолиста, в комнатах Руской Бесїди. Початок о годинї 8 вечером. Стрій домашний. Вступ від особи 50 кр.

— Підпалена з любови. Передвчера вела ся перед львівским судом карна розправа против Мариї Килїян з Рави руской о підпал. Килїянівна пізнала в осени минувшого року росийского еміґранта Денисенка, що одержав в Раві у тамошного геомотра службу. Між молодими завели ся любовні зносини і они мали небавом побрати ся. Тимчасом на весну Денисенко покинув Марию і перенїс ся на мешканє до господаря Пискорского. Тоді Мария з мести підпалила стодолу Пискорского, думаючи, що там спить Денисенко. Але его там не було а стодола вартости 500 зр. згоріла. Обжалована признає ся до вини. Переслуханий Денисенко зізнав, що покинув Марию, бо она упивала ся і була лихою женщиною. Позаяк иншi сьвідки зізнали, що обжалована має часами напади божевільности, ухвалив трибунал відложити розправу і віддати Килїянівну під лїкарску обсервацию.

— Поправив ся. Перед львівским судом присяжних відбула ся в понедїлок розправа против Івана Беца, бувшого льокая у вірменьского Архієпископа Ісаковича. Той льокай обікрав був вже раз свого хлїбодавця, а відсидівши за то кару так поправив ся, що зараз знов дібрав ся до мешканя Архієпископа і украв у него 650 зр. готівкою, перстень, годинник і т. ин. Трибунал по переведеній розправі засудив Беца на пять лїт тяжкої вязницї як непоправного злодїя.

— Утопило ся 45 осіб. В ночи з суботи на недїлю минувшого тиждня лютила ся над Солунем і в околици страшна буря получена з хмароломом. В наслїдок тої зливи наповнив ся малий потік Зальїйко, виступив з берегів і заляв положену при нім долину, на котрій власне стояв табор циганьский, зложений з 45 осіб. Розбурхані филї наплинули так швидко, що бідні люди не могли вже утечи і всї найшли смерть в филях води.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Впорядкована наука господарства. (І. Рільництво). — §. 7. Земля глиниста. Коли т. зв. фельдшпатове камінє звітріє, то з него зробить ся глина. Глинистою називаємо ту землю, котра має в собі більше як половину глини; така земля має велику чіпкість, она чіпає ся знарядів господарских і єї трудно обрабляти. З тої причини називає ся она тяжкою землею. Глиниста земля набирає в себе богато води і держить єї в собі, длятого на глинистих ґрунтах можуть ростини в часах посухи довше витримати, як на землях пісковатих. Але з тої самої причини глиниста земля єсть і студеною, бо вода, паруючи, відбирає їй богато тепла. Глиниста земля обсихає з весни пізнїйше, а задлятого можна єї і пізнїйше орати а ростини на нїй доспівають пізнїйше, як на земли пісковатій. Мокрою не можна єї орати, бо робить ся з неї груда; однакож коли конче потреба, то можна єї орати і в осени, а тогди морози в зимі порозсаджують груди. Воздух має до глинистої

забаганками.... За само мешканє платять півтора тисяча.... Антонїя заєдно нарікає, що не можуть вийти....

— То роблять довги. А що мають довги, то я знаю — говорив полковник довірчиво придавленим голосом. — Они мають довги.... Жиють надто по паньски.... роблять дурні видатки. Або хочби й то футро? На що потребує Леночка такого дорогого футра? Єї отець вправдї тайни радник.... але ти, сестро, ґенерала а однако не гадаєш справляти твоїй Женїчцї футра за сїмсот рублїв.... По що?....

В тій хвили увійшла до сальону Женїчка, хороша, повновида, молоденька чорнявка, а за нею Володя молодий, стрункий офіцир, з коротко стриженим волосєм, з перстенем на малім пальци і звисаючим з кишенї золотим ланцушком від годинника. Він був заспаний і протирав собі очи.

— А, ось наші сплюхи — повитав полковник привітливо молодих людий. — Добрий день, люба сестріниця, добрий день, Володя, мій старий хлопче... Ти певне вчера бавив ся, що? — питав полковник моргаючи очима.

— Ще й як, вуйку, була горяча борба! — відповів Володя з веселим сьміхом.

Вуйко поцїлував обоє сестрінцїв, почім підійшли они до матери, котрої очи спочивали з любовю на них, і поцїлували єї в руку.

— О якім футрі говорили ви, вуйку? — спитала Женїчка.

— Роздумай лиш, Женїчко — сказала Олимпіяда Василївна — тїтка Тоня купила Леночцї нову ротунду... Гроший нїколи не мають, але нову ротунду...

— За сїмсот рублїв, Женїчко — додав полковник.

— Удалось вам, вуйку! — замітив Володя сьміючись.

В Женїчцї обудила ся заздрість і она відозвала ся:

— Видко що тїтка любить дуже Леночку... Недавно купила їй нову балеву сукню... А та ротунда, вуйку, справдї красна?

— Очевидно. За такі гроші...

Олимпіяда Василївна кинула на полковника невдоволений погляд, бо такою бесїдою о тій „дурній ротунді“ завертає лиш голову Женїчцї і тому відозвала ся:

— Або то правдива любов!... От пусте самохвальство і паньскуватість, нїчого більше... Антонїя гадає, що ті футра і балеві сукні поможуть щось Леночцї. Їй вдаєть ся, що скорше віддасть єї...

— На то треба ще довго ждати — перебив полковник.

— Очевидно... Леночка вправдї добра дївчина, але правдивий страхопуд — засьміяв ся Володя... А хтож возьме страхопуда без доброго віна?

Олимпіяда Василївна кинула синови остерігаючий погляд, неначе би хотїла сказати: Не говориж так в присутности вуйка! — І в тій хвили пожалувала, що й сама за богато сказала, бо знала, що єї „любий брат“ розповість о всім Антонії.

— Володю! Що ти говориш? — відозвала ся з доганою Олимпіяда Василївна. — То не правда. Леночка вправдї не єсть першорядною красою, але все таки она досить хороша. Має делїкатне лице і дуже красні очи. Правда, любий брате?

Увійшла служниця і заповіла, що снїданє подане. З вродженою собі, нєложною щиростию запросила Олимпіяда Василївна брата до їдальнї.

— Радо посиджу з вами хвильку, але не буду їсти... Бою ся, сестро... У тебе всьо таке смачне, а ти знаєш, я маю жолудковий катар.

— О на такі річи єсть знаменитий лїк, вуйку — відозвав ся Володя.

— Який?

— Три гіркі перед кождим їдженєм то найпевнїйше средство! — відповів Володя сьміючись.

— Ах, сьміховальче...

— Нї, таки справдї, попробуйте лише... Мамо, не дістанемо нинї горівки?

Олимпіяда Василївна подивила ся на Володю якимсь мелянхолїйним поглядом і виймила з шафки фляшку.

Снїданє було смачне і не скупе, а полковник помимо свого катару їв і котлети і мариновану рибу, причім оповідав безнастанно, як він нинї був на торговици, вивідував ся о цїни всїляких товарів, як відтак стрітив величавий похорон і довідав ся, що то помер купець Отрепев, що лишив пів мілїона маєтку та як відтак проходжував ся по Морскій улици...

— А знаєш, сестро, кого я там стрітив?

— Кого, любий брате?

— Твого Сашу... Стояв перед якоюсь вистовою і оглядав брилянти... Що з ним? Чи він вже покинув своє місце?...

Олимпіяда Василївна поруштла ся неспокійно на кріслї.

— Може ішов до канцеляриї....

— Тяжко.... Єгож уряд лежить в цїлком противній сторонї.... А до того то було вже по одинайцятій.

землї трудний приступ, обірник на нїй перегниває длятого поволїйше і дїлає довше. Длятого глинисті ґрунти гноїть ся раз на 3 або 4 роки, але добре, підчас коли пісковаті ґрунти треба що року або що два слабо гноїти. Глинисті землї поправляє ся пісковатим і вапнистим марґлем, тинком з мурів, гноєнем мервистим обірником, гноєм з під коний і овець, глубоким оранем під зиму і осушуванем, головно дренованем. — На глинистій земли удають ся головно пшениця (пшенична земля), оркіш, великий ячмінь, ріпак, лен, конюшина і овес, а удають ся там лїпше, чим більше в земли вапна. Коли глиниста земля має мало піску, то називає ся легкою глинистою. Вартість глинистої землї єсть тим більша, коли єї положенє єсть трохи спадисте, іменно же до полудня і коли спідна почва перепускає воду; коли же спідна почва єсть непепускаюча, а положенє єсть низьке над водами, або на зубічах від півночи, то вартість єсть мала. Глинисті землї в теплім підсоню дають більші доходи, як в студенім, де они бувають часом і зовсїм неурожайні. На глинистих землях озимини легко вимерзають. — § 8. Земля глинковата. Коли в земли переважає пісок, але єсть бодай пята часть глини (отже що найменше 20 прц.), то кажемо, що то земля глинковата. Коли в земли єсть около 40 до 50 прц. глини, то кажемо, що то тяжка земля глинковата; коли єсть в нїй 30—40 прц. глини, то кажемо, що то легка земля глинковата; а коли в нїй єсть ще більше піску (отже 70—80 прц.), то кажемо, що то пісковата глинка. Глинковата земля огріває ся лекше і борше, чим більше в нїй піску, держить довше вогкість, чим більше в нїй глини. Оброблене глинковатої землї єсть лекше і дешевше як землї глинистої. На нїй удають ся майже всї ростини; єсть то для господаря найвартнїйша земля, а а що на нїй удає ся ячмінь, то називаємо єї також ячмінною землею.

— Проба зі штучними навозами. Для кождого господаря, а тим більше для малого і мало вченого дуже важна річ, щоби він насамперед все то випробовав, що хоче завести, що чого хоче уживати в своїм господарстві. Нинї вже й поменші господарі беруть ся до штучних навозів, а коли у нас ще не дуже, то лиш длятого, що они не знають, якого іменно штучного навозу треба їм на їх ґрунти. Отже щоби то знати, треба так зробити: Витичити собі на ґрунтї коликами маленьку парцельку 6 метрів довгу, а 6 широку та розмежити 16 коликами на 9 піль (як то видко на стоячій фіґурі, де чорні точки означають

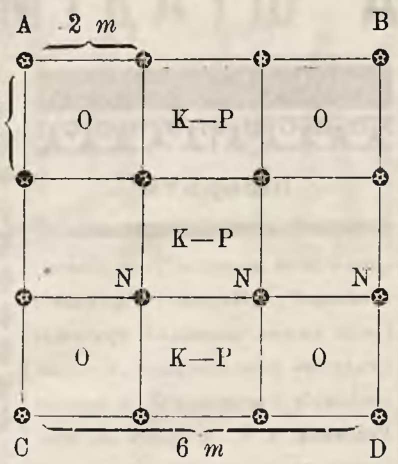

колики); кожде таке поле має бути 2 метри довге, а 2 м. широке. Середні поля означені буквами К—Р, К—Р, К—Р, навозить ся під зиму мішаниною каїніту і томасівки (муки з жужлів); три инші поля, означені буквами N, N, N, навозить ся слїдуючої весни салїтрою, а поля, означені буквою 0 позістають не навожені. Середне поле буде, як видко з повисшої фіґури, знавожене, каїнітом, томасівкою і салїтрою (К—Р, N). Всї ті поля обсїває ся, а вже перед жнивом буде видко на якім навозї збіже найкрасше удало ся, або иншими словами, якого навозу цїлий ґрунт потребує. Коли ще ту пробу робить ся раз на повапненім, другий раз на неповапненім ґрунтї, то можна з неї довідати ся також, чи поле потребує і вапна чи нї.

— Крашенє пряжі і тканин (I.) До крашеня пряжі і тканин (з бавовни, лену, конопель, джути, вовни і шовку) уживає ся т. зв. природних або штучних красок; але в однім і другім случаю розходить ся о то, щоби краска вхопила ся ростинного волокна або волося так, щоби в праню чи то в чистій водї чи водї з милом не пускала. В тім іменно і цїла штука крашеня, і она буває дуже часто найбільшою тайною фабрикантів. Длятого, що не кожда краска чіпає ся якого небудь волокна ростинного або волося, треба знати якесь таке средство, котре би, що так скажемо, було посередником межи волокном або волосом а краскою. Таке средство називає ся байцою, а прилаґоджувати пряжу або тканину за помочию байци до крашеня, значить байцувати. Річ очевидна, що не кожда байца може бути однаково добра для кождої краски і для кождої пряжі або тканини, але для одної мусить бути така, для другої инша. Цїла вага байци лежить в тім, що она з одної сторони сполучає ся з волокном, або волосом, з другої з краскою так, що творить сполученє, волокно-байца-краска, котре не дасть у водї розпустити ся. Часом однакож байца не сполучає ся з волокном лиш з краскою, а тогди краска з байцою робить рід лякеру, котрий осїдає у волокнї. З того видко як при крашеню треба поступати: майже завсїгди треба насамперед окремо байцувати а відтак аж красити. Після того, яких уживає ся красок, треба також уживати відповідних байц.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 2 падолиста. Цїсар зложив вчера візиту грецкій парі королївскій. Візиту віддав відтак король з наслїдником престола.

Льондон 2 падолиста. Урядово заперечують, немовби Росия поробила які кроки в справі Єгипта.

Константинополь 2 падолиста. Представитель Сербії Новакович доручив Портї ноту з жалобою на безнастанне нарушуванє границї і з жаданем переведеня в тїй справі слїдства.

Надіслане.

— Дивно.... імовірно мав якусь иншу справу і тому не пішов до канцеляриї.

— І я так гадав.... Але коли мав яку иншу орудку, то чого оглядає бриляпти?

— Хоче їх купити.... і дарувати Жені́чцї — замітив Володя усьміхаючись глумливо.

— Що у него бриляпти значать — відповіла Жепічка з насьмішкою.

В тім роздав ся в передний комнатї голос дзвінка і в слїд за тим увійшов до їдальнї Саша Пінеґін.

— На вовка помовка! А ми як раз о тобі говорили, любий хлопче — сказав полковник живо з найприятнїйшою усьмішкою.

Всї замовкли. Прихід „ренеґата" приймили мовчки і холодно.

5.

Пінеґін поцїлував матїр в руку, подав руку вуйкови, братови і сестрі і сїв коло стола.

— Будеш їсти? — спитала Олимпіяда Василївна не конче привітливо і кинула тревожний погляд на розворушене лице сина.

— Він певне покинув службу — погадала.

— Прошу....

— Зараз подадуть тобі пригрітого котлєта, бо вже вистили.

Дуня, що подавала чисте накрите, хотїла взяти полумисок, але Пінеґін задержав єї.

— Не треба.... Я з'їм і так....

— Нї, Саша, пригрітий буде лїпше смакувати — сказав полковник своїм мягким, ніжним голосом та присуваючи до Пінеґіна фляшку з горівкою додав: — До риби, хлопче треба випити.

— Він не пє горівки — сказав Володя, що по приході брата цїлком притих.

— Нї?... Ну, і без горівки та страва смачна. З тебе славна кухарка, сестро.

Пінеґін їв мовчки. Олимпіяда Василївна нїчого не бажала в тїй хвили, лиш щоби позбути ся чим скорше непевности і довідати ся, чому Саша не був нинї в канцеляриї та чого зайшов до неї. І она дипльоматично спитала:

— Тебе вже довго не було у нас. Я вже хотїла до тебе писати і спитати чи ти здоров.

— Цїлком здоров, мамо.... В послїдних часах мав я богато занятя.

— В уряді?

— І в уряді і так.... всїлякі инші орудки.

— Так, так, тому не пішов ти нинї до канцеляриї. Певне утомив ся вже тою роботою і зробив собі сьвято, аби випочити.... То розумно з твоєї сторони.... маєш таку тяжку службу, а тобі так мало платять.... Всюди протекция і протекция! — зітхала Олимпіяда Василївна.

— Такий розумний хлопець, як Саша, повинен би вже давно мати пять тисячів, колиб у нас давали посади після заслуги а не після протекциї! — відозвав ся полковник живо.

— Дякую за добру гадку о мнї, вуйку і за ті пять тисячів! — відповів Пінеґін глумливо і обертаючись до матери говорив дальше:

— Я взагалї вже не піду до канцеляриї.... Маю того досить!

— Покидаєш своє місце? — спитала Олимпіяда Василївна наполохана.

— Покидаю.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).